TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Giữ hồn nghề giữa sắc Xuân mới

07:11 16/02/2026

Những ngày cuối năm, khi tiết trời còn vương chút rét ngọt, về xã Ứng Thiên (TP. Hà Nội), dễ dàng cảm nhận nhịp sống rộn ràng của các làng nghề truyền thống. Ở đó, Tết không chỉ là thời khắc sum vầy, mà còn là mùa cao điểm sản xuất, mùa của trách nhiệm và niềm tự hào nghề nghiệp.

Tại làng hương Quảng Phú Cầu, sắc đỏ, hồng cánh sen của những bó tăm phơi kín sân tạo nên bức tranh đặc trưng mỗi dịp Xuân về. Ông Nguyễn Tiến Thi, Giám đốc Hợp tác xã sản xuất hương Xà Cầu, chia sẻ rằng, với người làm nghề, Tết là khoảng thời gian bận rộn nhất nhưng cũng vui nhất trong năm. Sản lượng tiêu thụ năm nay tăng khoảng 30% so với năm trước, hợp tác xã phải tăng ca buổi tối để kịp giao hàng.

Quảng Phú Cầu vốn nổi tiếng với nghề làm hương truyền thống nhiều đời nay. Năm 2003, làng hương đen Thào Cầu được công nhận là làng nghề truyền thống, đánh dấu bước ngoặt khẳng định giá trị văn hóa của nghề giữa nhịp sống hiện đại. Gia đình ông Thi đã ba, bốn thế hệ gắn bó với nén hương; riêng ông có gần 20 năm trực tiếp làm nghề. Năm 2016, ông cùng các hộ thành lập hợp tác xã nhằm giữ nghề, tạo việc làm ổn định và chuẩn hóa quy trình sản xuất.

Làng nghề tăm hương Quảng Phú Cầu vào mùa nhộn nhịp nhất trong năm.

Điều làm nên thương hiệu hương đen nơi đây là công thức gia truyền: nhựa trám hòa quyện cùng than hoa nghiền mịn, tuyệt đối không sử dụng hương liệu hay hóa chất. Theo ông Thi, làm hương là làm nghề tâm linh, phải đặt "chữ tâm" lên trước lợi nhuận. Chính sự kiên định ấy giúp sản phẩm truyền thống lấy lại niềm tin của người tiêu dùng trong bối cảnh thị trường xuất hiện nhiều loại hương công nghiệp.

Không chỉ giữ nghề, người dân Quảng Phú Cầu còn chủ động mở cửa xưởng cho du khách tham quan, trải nghiệm. Du khách có thể tận tay se tăm, phơi hương, lắng nghe câu chuyện về hành trình gìn giữ nghề qua bao thế hệ. Điểm du lịch làng nghề đã được UBND TP Hà Nội công nhận, trở thành một mắt xích trong tuyến du lịch phía Nam Thủ đô, góp phần đưa sản phẩm truyền thống đến gần hơn với thị trường.

Ở Ứng Thiên, không riêng nghề hương đang "giữ lửa". Tại làng rèn Vũ Ngoại, tiếng búa đe vẫn vang lên đều đặn. Bí quyết "Nhất thanh, nhì dáng, thứ ba là nước tôi" tiếp tục được truyền dạy cho lớp trẻ. Nhiều hộ mạnh dạn đầu tư búa máy, quạt điện để giảm sức lao động, song những công đoạn quyết định chất lượng vẫn do bàn tay người thợ đảm nhiệm.

Tại thôn Đống Vũ, nghề mây tre đan cũng hồi sinh nhờ kết hợp sản xuất với du lịch trải nghiệm. Những nan tre qua bàn tay khéo léo của người thợ trở thành giỏ, khay, đồ thủ công mỹ nghệ phục vụ thị trường trong và ngoài nước. Khi sản phẩm bán chạy hơn nhờ khách tham quan, người làm nghề càng có thêm động lực bám trụ.

Hiện xã Ứng Thiên có 13 làng nghề được thành phố công nhận. Việc triển khai Cụm công nghiệp Xà Cầu – Cầu Bầu giai đoạn 2, di dời cơ sở sản xuất ra khỏi khu dân cư, được kỳ vọng sẽ giải quyết bài toán môi trường và mở rộng không gian phát triển.

Tết đến, giữa vô vàn sản phẩm hiện đại, nén hương đen truyền thống vẫn giữ vị trí trang trọng trên bàn thờ mỗi gia đình. Sau làn khói mỏng là mồ hôi, tâm huyết của người thợ và khát vọng gìn giữ hồn nghề. Từ Quảng Phú Cầu đến Vũ Ngoại, Đống Vũ, những làng nghề ở Ứng Thiên đang chứng minh rằng truyền thống không chỉ được bảo tồn, mà còn có thể trở thành động lực phát triển trong nhịp sống mới.

Nam Sơn (t/h)